

How Did Everything Get Here?

Steve Flatt

Kauli ya Rais

BibleWay Publishing ni huduma ya Biblia isiyo ya faida. Lengo lake kuu ni tovuti na vitabu vya kidijitali vya Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia. Kusudi la IBKI ni kufanya masomo ya Biblia yapatikane kwa yeyote anayetaka kujifunza zaidi kuhusu Mungu na mapenzi Yake. Wanafunzi HAWATAKIWI kuhudhuria Taasisi ili kupata cheti au diploma. Masomo haya yanaweza kusomwa mtandaoni au darasani, kwa Zoom, kupakuliwa kwa vifaa vya kidijitali, kutumwa kwa barua pepe, kuchapishwa, au kutumiwa na watu binafsi, vikundi, au makanisa katika huduma yao ya uinjilisti. IBKI si taasisi iliyoidhinishwa.

Tunapendekeza kwamba usome Biblia yako ili kujua usahihi wa yale yanayosemwa katika masomo haya au kutoka kwa chanzo kingine chochote. "Maoni" yaliyotolewa katika masomo ya Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Kibiblia (IBKI) ni maoni ya waandishi au wakusanyaji. Mara nyingi maoni hupata njia katika masomo ya sauti, video, na magazeti, pamoja na maelezo ya Biblia; na, katika mafundisho ya wahubiri, wahudumu, wachungaji, makuhani, na marabi.

Unapaswa kuthibitisha kila mara maoni, maoni, na mafundisho yote ya haya kwa kuwa ni wajibu WAKO kutafuta, kujua na kufanya mapenzi ya Mungu.

Ili kujua ukweli wa fundisho lolote, soma tafsiri mbalimbali za Biblia, na usome kamusi na kamusi za Biblia ili ujifunze maana ya maneno au misemo isiyojulikana. Kuwa mwangalifu na ufafanuzi wowote wa kamusi, kwani kamusi hutoa maana ya maneno na vifungu vya maneno kutoka lugha asili hadi matumizi ya sasa.

Maana ya maneno na vishazi hubadilika kadri muda unavyopita. Pia, maneno mengi ya Kigiriki yanaweza kutafsiriwa katika neno moja, ambalo linaweza kupotosha maana ya asili.

Na umruhusu Mungu akuongoze katika kujifunza Neno Lake Takatifu, Biblia.

IBKI hutoa ruhusa ya kupakua na kutoa tena kwa madhumuni yasiyo ya kibiashara masomo yao kwa ujumla. Jisikie huru kushiriki lakini si kuuza, kubadilisha, au kutoza vitabu au masomo.

Randolph Dunn, Rais

Wasiliana nasi: info.IBKI.english@gmail.com

Tovuti: thebiblewayonline.com/IBKI-English.html

Kila Kitu Kimefikaje Hapa?

Uumbaji au Mlipuko Mkubwa?

Kila kitu kilianzaje? Kila kitu kilitoka wapi? Mambo ya kwanza ambayo mwanadamu hufahamu ni mambo yanayomzunguka, ulimwengu wa nje. Mtoto mchanga anapokuja katika ulimwengu huu, anafahamu zaidi watu na vitu kuliko yeye mwenyewe. Ni zaidi ya ufahamu wa nje kuliko wa ndani. Kadiri muda unavyosonga, wanaanza kutambua kwamba kuna maswali kuhusu wapi mambo haya yote yalitoka. Mtoto mdogo anaweza kuanza kuuliza maswali kuhusu asili na maswali hayo ni rahisi mwanzoni. Mtoto anaweza kusema, "Nyota za mbinguni zilitoka wapi?" Swali rahisi kawaida hupata jibu rahisi. Ikiwa mzazi ni mwamini wa Mungu, Mkristo, jibu linaweza kuwa, "Mungu aliwaweka huko." Ikiwa mzazi ni mtu asiyeamini kuwa kuna Mungu, asiye mwamini, jibu linaweza kuwa, "muda mrefu uliopita kulikuwa na mlipuko mkubwa tu na vitu vilitua angani."

Kadiri wanavyokua, maswali yanakuwa ya kisasa zaidi, sio tu "nyota zilifikaje huko" au "mwezi ulifikaje huko". Je, tunaelezaje galaksi ambazo ziko umbali wa matrilioni ya miaka ya nuru? Tunaelezaje utata wa mwili wa binadamu, ubongo wa binadamu, figo, au jicho? Je, tunaelezaje sheria na mali zote za fizikia zinazoshikilia vitu hivi vyote pamoja? Hayo yote yalitoka wapi? Maswali ya kisasa zaidi yanahitaji majibu ya kisasa zaidi na ya kuridhisha. Tunataka majibu yaliyoundwa kimantiki ambayo yatastahimili maswali na uchunguzi. Pia ni sawa kwamba tunapaswa kuuliza kuhusu asili, na kudai jibu ambalo ni sahihi na data zote zinazojulikana na busara katika uso wa maswali na sisi na wakosoaji. Ni dharau kwa akili zetu kukubali jibu lisilo la kweli au ambalo halijaundwa vibaya.

Tunaanza kuona kuwa chanzo cha kila kitu ambacho ni, ni chanzo kisicho cha kawaida, chanzo ambacho kina nguvu na akili ya hali ya juu na chanzo ambacho kina maadili na maadili. Kwa ufafanuzi chanzo hicho kinaitwa Mungu. Hapa kuna kile Paulo alisema katika Warumi 1:20, "Kwa maana tangu kuumbwa kwa ulimwengu, sifa za Mungu zisizoonekana, nguvu zake za milele na hali yake ya Uungu zimeonekana waziwazi, zikifahamika kutokana na mambo yaliyofanyika ili wanadamu wasiwe na udhuru." Paulo alikuwa sahihi. Kama huwezi kutazama huku na huku na kuona yale ambayo yamefanywa na kutambua kwamba kiasi kikubwa sana cha uthibitisho hapo kwa ajili ya huyo Mungu asiye wa kawaida, mwenye uwezo wote, mwenye akili yote, mwenye maadili yote, ni nini kingeweza kukuthibitishia hilo?

Kila kitu kilitoka wapi? Kila kitu kilitoka kwa Mwenyezi Mungu wa mbinguni na duniani, ambaye alitupenda na alituumba na kila kitu tunachokiona.

Sheria ya Asili au Nguvu isiyo ya kawaida?

Alipoulizwa swali kuhusu chanzo, ufahamu wa Mkristo ni kwamba ulimwengu huu ulipaswa kuwa na mwanzo usio wa kawaida. Mwanzo kabisa wa Biblia, Neno la Mungu, linasema “Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi.” (Mwanzo 1) Jambo hilo hilo linathibitishwa tena na tena katika maandiko. Huyafanya mawingu kuwa gari lake, na hupanda juu ya mbawa za upepo. Hufanya pepo kuwa wajumbe wake, miali ya moto watumishi wake. Aliweka dunia juu ya msingi wake.” (Zaburi 104) Ni nani aliyeumba kila kitu kilichopo?

Pia, Wakolosai 1:16, inasema "Kwa kuwa katika yeye vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni na vilivyo juu ya nchi, vinavyoonekana na visivyoonekana, ikiwa ni viti vya enzi au uweza au wakuu au mamlaka; vitu vyote viliumbwa kwa njia yake na kwa ajili yake. Yeye amekuwa kabla ya vitu vyote na ndani yake vitu vyote hushikana." Hayo ni majibu kwa Mkristo. Kila kitu kilifikaje hapa? Kulikuwa na nguvu isiyo ya kawaida.

Lakini kwa wale ambao wangeshikilia dhana kwamba kila kitu kilikuja kupitia nguvu za asili, wanajikuta katika nafasi ambayo hawajui ulinzi.

Kuna mambo mawili ya msingi katika ulimwengu huu. Kuna jambo na kuna nishati. Shida ni kwamba hakuna maada wala nishati inayo ndani na yenyewe nguvu yoyote ya ubunifu. Jambo halileti jambo lingine. Kipande cha mbao hakifanyi kipande kingine cha kuni. Maada na nishati vinaendelea kutumika. Ni mara ngapi umesikia wanasayansi wakituambia kwamba ulimwengu wetu huu unaenda chini? Tunaambiwa kwamba jua letu, ambalo ni nyota katika kundi la nyota la Milky Way, linakaribia umri wa makamo. Eti, miaka bilioni kutoka sasa jua letu hatimaye litatumia nguvu zake zote. Ni vilima chini. Ikiwa ulimwengu wetu una vitu na nishati, vitu hivyo vilitoka wapi? Kwa sheria ya asili, hawakujiumba wenyewe. Wametoka wapi? Kwa sheria ya asili, zinapungua na zitatumika hadi mwisho. Ni nani aliyeunda ghala kuu la nishati hapo kwanza? Sayansi ya asili haijui jibu.

Nadharia ya sasa ya kisayansi inashikilia kuwa nuru, kila ilipoumbwa, ilitoka kwa vitu visivyo hai. Hiyo ni dhana ya kuvutia, sivyo? Katika kitabu kilichochapishwa si muda mrefu uliopita kiitwacho

"Masuala na Mageuzi", kinasema jambo hilo, "Dhana ya kwamba uhai wote unatokana na vitu visivyo hai lazima ufanywe na mwanasayansi wa kisasa ikiwa anaamini kwamba swali, 'Uhai ni nini?' ni mali ya sayansi asilia." Hoja ni kwamba wale wanaopendekeza kwamba hakukuwa na sababu isiyo ya kawaida lazima wapendekeze kwamba uhai ulitoka kwa kitu kisicho hai. Lakini, hiyo inaruka mbele ya sayansi ya kisasa. Je, umewahi kusikia kuhusu nadharia ya kizazi kisicho na uhai, nadharia ambayo ilikuwa maarufu katika karne ya 19 kwamba uhai ulitokana na vitu visivyo hai? Watu wa kale walikuwa wakiamini kwamba kweli minyoo ilitoka kwa manyoya ya farasi yaliyotumbukizwa majini. Ah, lakini baadaye akaja mwanasayansi mashuhuri kwa jina la Louis Pasteur. Labda umesikia habari zake, alikuwa mkubwa katika maziwa. Pasteur kupitia majaribio kadhaa alithibitisha mkataa kwamba uhai hauwezi kutoka kwa vitu visivyo hai. Je, unaona maana? Je, unaona kwamba wale wanaosema kwamba ulimwengu huu na ulimwengu huu kwa namna fulani vimekuwa tu sikuzote?

Sayansi lazima ijikane ili kushikilia mtazamo usio wa uumbaji. Tunapoangalia swali hili, "Kila kitu kilitoka wapi?" Wakati wa kupunguzwa kwa uchaguzi, ama kulikuwa na nguvu isiyo ya kawaida ya ubunifu, au kulikuwa na sheria ya asili tu. Kwa kweli hakuna chaguo kufanywa. Ilibidi kuwe na nguvu isiyo ya kawaida.

Je, ni hapa kwa kubuni au ni hapa kwa bahati mbaya?

Fikiria uhakika wa kwamba ulimwengu wetu umejaa mamilioni ya viumbe hai, chochote ambacho ni tata zaidi na cha hali ya juu kuliko kitu chochote kilichoumbwa na mwanadamu. Kwa maneno mengine, lazima kulikuwa na akili nyingi zinazohusiana na nguvu hiyo isiyo ya kawaida ambayo iliweka kila kitu hapa. Mwili wetu unajumuisha mamia ya mamilioni ya seli. Je, unajua kwamba kila seli ndogo ina mfumo wa umeme ambao ni ngumu zaidi kuliko mfumo wa simu wa jiji la watu 30,000? Je, hilo si jambo la kushangaza? Swali ni, "Je, kuna kitu chochote kilichoundwa na mwanadamu ambacho tunaweza kuhesabu mbali na kubuni na uzalishaji wa akili?" Hebu wazia mfumo wa simu katika jiji lenye ukubwa wa Jiji la New York. Fikiria juu ya swichi zote, wiring zote ngumu, kiunga cha juu cha setilaiti. Fikiria juu ya yote ambayo yaliingia ndani yake. Fikiria mtu anakuambia kuwa hakuna mtu aliyebuni hiyo. Hakuna mtu aliyechora picha yoyote, hakukuwa na mipango yoyote, na hakuna mtu aliyetengeneza hali hiyo yote, lakini ilifanyika tu. Mpumbavu mkubwa duniani hataamini hivyo. Uadilifu wa kimsingi unasema kwamba ikiwa tunaona kitu ngumu, tunachukulia muundo na akili. Kwa kuwa ni ujinga kufikiri kwamba kifaa chochote kilichotengenezwa na mwanadamu kilifanywa bila muundo na uzalishaji, ni ujinga gani zaidi kudhani kwamba hapakuwa na muundo katika vitu hivi visivyotengenezwa na binadamu, chochote ambacho ni ngumu zaidi? Ubongo wa mwanadamu, mwili wa mwanadamu, figo - mfumo mkubwa zaidi wa kuchuja ulimwenguni. Mwanasayansi mmoja alibainisha katika jarida la hivi majuzi kwamba nafasi ya molekuli moja ya protini kuanguka pamoja mahali bila mpangilio - nafasi ya hiyo ilikuwa $1 \times 2.02 \times 10$ iliyoinuliwa hadi nguvu ya 239. Je, ni kwa bahati au ilikuwa ni

kubuni? Muumini anakubali vifungu kama Zaburi 19:1 wakati Daudi aliandika, "Mbingu zatangaza utukufu wa Mungu na anga laitangaza kazi ya mikono yake." Kwa kweli kulikuwa na muundo na ulikuwa mzuri sana.

Asili au Asili?

Ilikuwa isiyo ya kawaida. Ubunifu au ajali? Ilipaswa kuwa kubuni. Lakini vipi kuhusu asili ya Muumba huyo? Ninapata watu wengi zaidi katika ulimwengu wetu wako tayari kukubali ukweli kwamba lazima kuwe na Muumba, lakini zaidi na zaidi wanafikiri kwamba Muumba alikuwa kani fulani ya ulimwengu, kiasi kikubwa cha nishati huko nje katika ulimwengu, si Mungu wa kibinafsi. Kwa hilo tunahitaji kuangalia ulimwengu wetu. Wakati mwingine tunaona tofauti na hilo, lakini viumbe vya binadamu wanaoishi katika ulimwengu huu wana hisia ya asili ya maadili. Je, haishangazi kwamba unapopitia ustaarabu ulioishi katika ulimwengu huu kwa karne nyingi kwamba kuna uthabiti wa ajabu wa kile tunachokiita kizuri na kile tunachoita mbaya. Ukirudi kwa Wamisri au Wahindi wa Amerika au kwa Wainka au Wababiloni, ustaarabu ambao haukuwa na mawasiliano kati yao, na kwa kiasi kikubwa kanuni zao za kisheria zilifanana sana. Siku zote ilikuwa ni haramu kuua, siku zote ilikuwa haramu kuiba, na ilikuwa ni haramu kila mara kusema uwongo. Kulikuwa na kanuni za kijinsia katika kila moja ya ustaarabu huo. Inaonekana, ndani ya mioyo ya watu hao kulikuwa na hisia ya ndani ya mema na mabaya. Sawa kote ulimwenguni. Kwa nini tunamwita mtu kama Hitler au Saddam Hussein kuwa mbaya? Uovu ungemaanisha nini ikiwa hatungeumbwa na Muumba mwenye maadili? Uovu ungekuwa upendeleo wangu tofauti na wako, na mapendeleo yetu yangekuwa mengi kama vile kuna watu kwenye uso wa dunia hii, lakini sivyote.

Tunapewa hisia ya maadili. Hisia ya maadili haitoki kwenye chanzo kisicho cha maadili. Ikiwa tumetoka kwa mwamba, uchafu, na jambo, tulipata wapi dhamiri au maadili?

Tunaanza kuona kwamba chanzo cha kila kitu ambacho ni, ni chanzo kisicho cha kawaida, chanzo ambacho ni cha nguvu na akili kuu, na chanzo ambacho kina maadili na maadili, na kwa ufafanuzi, chanzo hicho kinaitwa Mungu. Hapa kuna kile Paulo alisema katika Warumi 1:20, "Kwa maana tangu kuumbwa kwa ulimwengu, sifa za Mungu zisizoonekana, nguvu zake za milele na hali yake ya Uungu zimeonekana waziwazi, zikifahamika kutokana na mambo yaliyofanyika ili wanadamu wasiwe na udhuru." Paulo alikuwa sahihi. Kama huwezi kutazama huku na kule na kuona kile ambacho kimefanywa na kutambua kiasi kikubwa cha uthibitisho uliopo kwa ajili ya huyo Mungu asiye wa kawaida, mwenye uwezo wote, mwenye akili yote, mwenye maadili yote, ni nini kingeweza kukuthibitishia hilo?

Kila kitu kilitoka wapi? Kutoka kwa Mwenyezi Mungu wa mbingu na nchi, ambaye alitupenda na alituumba na kila kitu tunachokiona.

Maswali

1. Je, uwezo wa milele na asili ya kimungu vinaweza kueleweka wazi kwa kile ambacho Mungu ameumba?
Ndiyo ____ Hapana ____
2. Mambo yaliumbwaje?
  - a. ____ Haijulikani
  - b. ____ Mshindo mkubwa
  - c. ____ iliyoundwa na na nguvu ya milele
  - d. ____ Hakuna kati ya zilizo hapo juu
3. Ni kipi kati ya vitu viwili vilivyomo katika ulimwengu kiliumbwa?
  - a. ____ Jambo
  - b. ____ Nishati
  - c. ____ wala
4. Uumbaji ulifanyika kwa bahati mbaya.
Kweli ____ Uongo ____
5. Kwa kuwa kunusurika kwa walio sawa kabisa kunapatikana katika ulimwengu wa wanyama, basi hakuna maadili ya asili katika ubinadamu?
Kweli ____ Uongo ____

Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia

Randolph Dunn, Rais - Roberto Santiago, Dean
thebiblewayonline.com

Kozi ya 1 - Ujumbe wa Mungu

Kila Kitu Kimefikaje Hapa?
Mtu Ambaye Alikuwa Mungu
Kristo - Siri ya Mungu
Hadithi Kumhusu Mungu
Kutoka Uzima Hadi Kifo - Mwanadamu Anayekufa
Ukombozi Uliopangwa
Ujumbe wa Injili

Kozi ya 2 - Utii kwa Kristo

Muda Kabla ya Kristo
Wakati wa Kristo Duniani
Wakati Baada ya Kristo
Mwisho wa Wakati Duniani
Wakati wa Kuamua
Kutoka Kifo Kupitia Msalaba Hadi Uzimani
Hadithi kuhusu Msamaha
Ubatizo katika Kristo

Kozi ya 3 -Maisha Mapya Katika Kristo

Ufalme Usiofanywa kwa Mikono
Watumishi Katika Ufalme
Kanuni za Kwanza za Kristo
Wajane na Wengine Wenye Mahitaji
Maziwa ya Kiroho
Kuishi Ukombolewa
Hadithi ya Mateso
Ujumbe Kutoka kwa Nyaraka
Mwabudu Mungu katika Roho na Kweli

Mafunzo kwa Wasomi wa Biblia

Kozi ya 4 - Kukua Katika Kristo

Yesu wa Nazareti
Maisha ya Kristo
Umoja katika Kristo
Hadithi kuhusu Maumivu
Mwili, Nafsi, Roho - Je, Zinaenda Wapi Unapokufa?
Ndoa na Talaka
Sabato ya Mungu
Uumbaji kabla ya Uumbaji wa Mwanzo
Waebrania

Kozi ya 5 - Kukomaa Katika Kristo

Masomo Kutoka Kwa Msalaba
Mchakato wa Mungu wa Kujenga Upya
Maswali Makuu Zaidi Yamewahi Kuulizwa
KuishiKwa Ninyi Kwa Ninyi Katika Kristo
Kuishi Maisha ya Juu
Ahadi Sasa na Milele
Wanaume Halisi ni Wanaume Wacha Mungu
Maneno ya Ajabu ya Maisha

Kozi ya 6 - Kuwa Msomi wa Biblia

Vivuli, Aina, na Unabii
Roho Mtakatifu
Daniel
Ufunuo wa Yesu Kristo
Ukimya wa Maandiko
Mafundisho na Vitendo Kuanzia AD 100 hadi AD 1500
Rekebisha au Rudisha
Kukusanya na Kutafsiri Biblia
Matendo Ya Kanisa Leo- Maandiko au Mapokeo?

Nasaba ya Yesu - Chati

Biblia ya Muhtasari Biblia ya muhtasari Aina na Sitiari	

Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia ina viungo vya lugha nyingine kwenye thebiblewayonline.com.